

prima instanță - (judecătoria Buiucani mun. Chișinău) V. Boico
instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) L. Bulgac, G. Dașchevici, D. Manole

ÎNCHEIERE

13 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,
judecători

Valentina Clevadî
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de avocatul Cucu Dumitru în interesele lui Tudor Tănase,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Mogîldea Constantin împotriva Consiliul orașului Durlești, Primăria orașului Durlești, Tănase Tudor, Tănase Tatiana, Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău privind anularea actelor administrative,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2017, prin care au fost respinse apelurile declarate de Tănase Tudor, Tănase Tatiana și Primăria și Consiliul or. Durlești și s-a menținut hotărîrea judecătoriai Buiucani mun. Chișinău din 18 mai 2016,

c o n s t a t ă :

La 04 octombrie 2013 Mogîldea Constantin s-a adresat în instanță cu cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei orașului Durlești, prin care a solicitat obligarea Primăriei or. Durlești de a elibera titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren pentru terenul arabil cu suprafața de 0,175 ha amplasat în sectorul nr. 104 din or. Durlești, mun. Chișinău și încasarea prejudiciului moral în mărime de 5000 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin cererea de concretizare a pretențiilor reclamantului a solicitat repunerea în termenul de prescripție, anularea deciziei Consiliul orașului Durlești nr.2.9.1. din 11 martie 2010 cu privire la autentificarea dreptului de proprietate asupra lotului de pământ, prin care s-a autentificat Tatianeii Tănase dreptul de proprietate asupra terenului agricol cu suprafața de 1100 m.p. în sectorul 01211041182,

- anularea deciziei Consiliul orașului Durlești nr.3.11.2 din 07 mai 2010 cu privire la modificarea deciziei, prin care s-a modificat numărul cadastral al terenului - 0121104182 cu numărul cadastral 01211041182,

- recunoașterea nulității titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu numărul cadastral 01211041182, eliberat Tatianeii Tănase la 14 mai 2010,

înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău la 26 octombrie 2010,

- recunoașterea după Mogîldea Constantin a dreptului de proprietate asupra bunului imobil cu suprafața de 0,11 ha cu destinația grădini, cu numărul cadastral 01211041182, situat în mun. Chișinău, or. Durlești,

- obligarea Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău de a efectua rectificările corespunzătoare în Registrul bunurilor imobile și încasarea din contul pîrîților în mod solidar a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii s-a invocat că, în baza deciziei Primăriei or. Durlești nr. 1-II-3 din 19 februarie 1992, lui Mogîldea Constantin i s-au atribuit în posesie și folosință 3 loturi de pămînt cu destinație diferită, cu suprafața totală de 0,175 ha, inclusiv 1 - 363 I - 10 ari; 2 - 616 IV - 4,5 ari; 3-6 III - 3 ari, iar la 30 septembrie 1994 i s-a eliberat titlu provizoriu, care a fost trecut în Registrul titularilor funciari al Primăriei or. Durlești cu nr.802, terenuri pe care le folosește din anul 1992 și pînă în prezent.

Relatează reclamantul că, pentru terenurile cu suprafața de 4,5 ari și de 3 ari, Primăria or. Durlești i-a eliberat titluri, însă pentru terenul cu suprafața de 10 ari, cu destinație grădini, din sectorul nr.0121104, căruia i s-a atribuit numărul cadastral 0121104.1182, i s-a refuzat, acesta fiind repartizat copîrîților Tatiana Tănase și Tudor Tănase în baza titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren din 14 mai 2010, elaborat în baza deciziei Consiliului or. Durlești nr. 2.9.1 din 11 martie 2010, modificată prin decizia Consiliului or. Durlești nr. 3.11.2 din 07 mai 2010, dreptul de proprietate asupra lotului litigios fiind înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău, Filiala nr.1, la 26 octombrie 2010.

Mai relatează că, despre emiterea deciziilor nr.2.9.1 și nr. 3.11.2 nu a fost informat în modul stabilit, de către Consiliul or. Durlești.

Prin cererea prealabilă adresată Consiliului or. Durlești, a solicitat anularea deciziilor nr. 2.9.1 din 11 martie 2010 și nr. 3.11.2 din 07 mai 2010, însă nu a recepționat nici un răspuns.

Consideră reclamantul că, Consiliul or. Durlești a emis Decizia nr.2.9.1 din 11 martie 2010, modificată prin decizia Consiliului or. Durlești nr.3.11.2 din 07 mai 2010, de atribuire a sectorului de teren cu numărul cadastral 0121104.1182, copîrîților Tănase Tudor și Tănase Tatiana, contrar prevederilor legale, acesta nefiind în drept să emită actul administrativ și să transmită în proprietate Tatianeii Tănase și lui Tănase Tudor terenul litigios, deoarece acest teren a fost atribuit lui Mogîldea Constantin în baza deciziei Primăriei or. Durlești nr.1-II-3 din 19 februarie 1992.

Prin hotărîrea judecătoreiei Buiucani mun. Chișinău din 18 mai 2016, acțiunea înaintată de Mogîldea Constantin a fost admisă.

S-a repus în termen Mogîldea Constantin, s-a declarat nulă, ca fiind ilegală, decizia Consiliului or. Durlești nr.2.9.1 din 11 martie 2010 cu privire la autentificarea dreptului de proprietate asupra lotului de pămînt, în partea ce ține de autentificarea pe numele Tatianeii Tănase a dreptului de proprietate asupra terenului agricol cu suprafața de 1100 m.p. în sectorul 01211041182,

S-a declarat nulă ca fiind ilegală decizia Consiliului or. Durlești nr. 3.11.2 din 07 mai 2010 cu privire la modificarea deciziei, în parte ce ține de modificarea numărului cadastral 0121104182 în 01211041182.

S-a recunoscut nul titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu numărul cadastral 01211041182, eliberat pe numele Tatiane Tănase la 14 mai 2010 și înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău, la 26 octombrie 2010.

S-a recunoscut după Mogîldea Constantin dreptul de proprietate asupra bunului imobil cu suprafața de 0,11 ha, destinația grădini, situat în mun. Chișinău, or. Durlești, cu numărul cadastral 0121104.1182.

S-a obligat Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău, să efectueze rectificările necesare ce țin de înregistrarea dreptului de proprietate a lui Mogîldea Constantin asupra terenului cu suprafața de 0,11 ha, destinația grădini, situat în mun. Chișinău, or. Durlești, cu numărul cadastral 0121104.1182 în Registrul bunurilor imobile.

S-a încasat din contul Consiliului or. Durlești și Primăriei or. Durlești în beneficiul lui Mogîldea Constantin cheltuielile de judecată în mărime de 6263 lei.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a reținut că, terenul litigios a fost atribuit inițial reclamantului în baza deciziei Primăriei or. Durlești nr.1-11-3 din 19 februarie 1992 și în baza titlului provizoriu din 30 septembrie 1994.

Totodată decizia Primăriei or. Durlești nr.1-11-3 din 19 februarie 1992 în partea atribuirii terenului lui Mogîldea Constantin nu a fost anulată și astfel produce efecte juridice până în prezent, iar Consiliul or. Durlești nu era în drept să adopte deciziile ulterioare. Înregistrarea dreptului de proprietate asupra terenul de către Tănase Tatiana și Tănase Tudor este subsecventă unor acte administrative lovite de nulitate absolută.

De asemenea a mai constatat că, însuși pârâtul Tănase Tudor pe parcursul examinării cauzei în fond a recunoscut că terenul litigios le-a fost repartizat în locul altui teren, care inițial a fost atribuit în posesie și folosință soacrei Tănase Vera și care se afla în alt sector, decât sectorul nr.104.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, Tănase Tudor și Tănase Tatiana, la 08 iunie 2016, au declarat apel nemotivat, ulterior la 15 septembrie 2016 a depus apel motivat solicitând, admiterea apelului, casarea hotărârii judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 18 mai 2016 și emiterea unei noi decizii de respingere a cererii de chemare în judecată înaintată de Mogîldea Constantin.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2017, s-a respins apelul declarat de Tănase Tudor, Tănase Tatiana și apelul declarat de Primăria și Consiliul or. Durlești și s-a menținut hotărârea judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 18 mai 2016.

La 24 iunie 2017, avocatul Cucu Dumitru în interesele lui Tudor Tănase, a declarat recurs împotriva hotărârii judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 18 mai 2016 și a deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2017, solicitând admiterea recursului, anularea hotărârilor instanțelor ierarhic inferioare și emiterea unei noi decizii de respingere a pretențiilor înaintate de Mogîldea Constantin.

Recursul a fost declarat în temeiul art.432, alin. (2), lit. c) din Codul de procedură civilă, care statuează expres că se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească a interpretat în mod eronat legea.

În motivarea recursului recurentul a indicat că decizia instanței de apel a fost adoptată cu încălcarea normelor de drept material.

La examinarea pricinii instanța nu a determinat circumstanțele reale, a dat o calificare greșită raportului material litigios, greșit a soluționat conflictul dintre normele cuprinse în diferite acte normative și greșit a interpretat legea și analogia ei.

Menționează recurentul că, acțiunea înaintată de Mogîldea Constantin a fost depusă tardiv, iar instanța neîntemeiat l-a repus în termen, ultimul nu a întreprins nici o acțiune pe parcursul a mai mult de 10 ani, pentru a demara lotul de teren de al forma ca bun imobil și de ai atribui număr cadastral și de a-și înregistra dreptul de proprietate.

Susține că la examinarea cauzei în fond instanța nu a luat în considerație probele și argumentele prezentate de pârât.

La 08 septembrie 2017 avocatul Cucu Dumitru în interesele lui Tudor Tănase, a depus recurs suplimentar solicitând admiterea recursului, anularea hotărârilor instanțelor ierarhic inferioare și emiterea unei noi decizii de respingerea acțiunii înaintate de Mogîldea Constantin ca tardivă și neîntemeiată.

În motivarea a indicat că, afirmația instanței de fond și apel precum că termenul urmează a fi calculat din data recepționării actului administrativ și astfel acțiunea înaintată de Mogîldea Constantin nu este prescrisă, este eronată.

Mai relatează că instanțele ierarhic inferioare nu au motivat prin ce act juridic s-a născut dreptul de proprietate ca drept real a lui Mogîldea Constantin asupra terenului, dat fiind faptul că Mogîldea Constantin nu a deținut niciodată titlul de autentificare a deținătorului de teren.

Consideră recurentul că instanțele investite cu judecarea fondului nu au aplicat legea materială în domeniul formării bunurilor imobile.

Prin referința depusă la 12 septembrie 2017 avocatul Coșleț Petru acționând în interesele lui Mogîldea Constantin a indicat că hotărârile instanțele ierarhic inferioare sunt legale, motivate și întemeiate, cu aplicarea corectă a normelor de drept material.

Consideră că recursul declarat de Tudor Tănase poartă un caracter formal și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă. A pledat pentru inadmisibilitatea recursului.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 13 aprilie 2017.

Potrivit scrisorii de comunicare copia deciziei motivate a fost expediată părților la 14 iulie 2017 (f.d.43 Vol.II), iar la materialele cauzei lipsește dovada recepționării acesteia de către părți.

Potrivit prevederilor art.434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 (două) luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 (două) luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cererea de recurs a fost declarată la 24 iunie 2017, respectiv recursul se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în

conformitate cu alin. (2).

Examinînd temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de avocatul Cucu Dumitru în interesele lui Tudor Tănase nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de avocatul Cucu Dumitru în interesele lui Tudor Tănase.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Valentina Clevadi

judecători

Galina Stratulat

Dumitru Mardari